

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 80/11

Luksemburg, 6 września 2011 r.

Wyrok w sprawie C-108/10

Ivana Scattolon / Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca

Trybunał sprecyzował zakres ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstwa przez nowego pracodawcę

Prawo Unii może stanowić przeszkodę, by pracownicy podlegający przejęciu, nawet ci zatrudnieni przez organ administracji publicznej państwa członkowskiego i przejęci przez inny organ administracji publicznej, ponosili – ze względu na sam fakt przejęcia – skutki istotnego obniżenia wynagrodzenia

Zgodnie z przepisami prawa Unii dotyczącymi ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw¹, prawa i obowiązki zbywającego wynikające z umowy o pracę lub stosunku pracy istniejącego w momencie przejęcia przechodzą w wyniku tego przejęcia na przejmującego. Ponadto przejmujący w dalszym ciągu przestrzega warunków pracy uzgodnionych w układach zbiorowych, w takim samym zakresie w jakim wiązały zbywającego, do momentu rozwiązania lub wygaśnięcia układów zbiorowych lub do czasu wejścia w życie lub zastosowania innych układów zbiorowych.

Ivana Scattolon, zatrudniona przez gminę Scorzè (Włochy) w charakterze woźnej w szkołach publicznych świadczyła w latach 1980–1999 pracę jako członek personelu administracyjnego, technicznego i pomocniczego (ATA) jednostek samorządu terytorialnego. W 2000 r. została ona włączona w szeregi personelu pomocniczego i zaszeregowana w ramach tabeli płac państwowego personelu pomocniczego na szczeblu, który odpowiadał 9-letniemu stażowi pracy.

Z uwagi na fakt, że Ministero dell'Istruzione, dell'Università et della Ricerca (ministerstwo edukacji, szkolnictwa wyższego i badań naukowych, zwane dalej „Ministero”) nie uwzględniło jej niemalże 20-letniego stażu pracy w gminie Scorzè i ponieważ uznała ona, że jej wynagrodzenie uległo istotnemu obniżeniu, I. Scattolon wniosła do Tribunale di Venezia (Włochy) skargę mającą na celu uznanie całości wspomnianego stażu pracy.

Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy przepisy prawa Unii dotyczące ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstwa mają zastosowanie do przejęcia przez organ publiczny państwa członkowskiego personelu zatrudnionego przez inny organ publiczny. W przypadku udzielenia na to pytanie odpowiedzi twierdzącej, sąd włoski zwrócił się również o ustalenie, czy w celu obliczenia wynagrodzenia pracowników podlegających przejęciu w rozumieniu tej dyrektywy, przejmujący powinien uwzględnić staż pracy tych pracowników u zbywającego.

Trybunał stwierdził na wstępie, że przejęcie przez organ publiczny państwa członkowskiego personelu zatrudnionego przez inny organ publiczny, który świadczy na rzecz szkół usługi pomocnicze obejmujące w szczególności czynności z zakresu konserwacji pomieszczeń i pomocy administracyjnej, stanowi przejęcie przedsiębiorstwa, jeżeli personel ten tworzy zorganizowaną grupę pracowników, podlegających ochronie jako pracownicy na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego.

¹ Dyrektywa Rady 77/187/EWG z dnia 14 lutego 1977 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 61, s. 26) oraz dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82, s. 16).

Odnosząc się następnie do obliczenia wynagrodzenia przejmowanych pracowników, Trybunał uznał, że jeżeli przejmujący ma prawo z dniem przejścia stosować warunki pracy przewidziane w obowiązującym go układzie zbiorowym, w tym warunki dotyczące wynagrodzeń, **zasady płacowego zaszeregowania przejmowanych pracowników winny być zgodne z celem przepisów prawa Unii w dziedzinie ochrony praw przenoszonych pracowników, który co do zasady polega na zapobieżeniu pogorszeniu – z samego tylko powodu przejścia – sytuacji pracowników, których dotyczy przejście, w stosunku do ich sytuacji wcześniejszej.**

Trybunał podkreślił, że w niniejszej sprawie, zamiast uznać ten staż w pełni i jako taki, Ministero obliczyło dla każdego przejmowanego pracownika „fikcyjny” staż pracy, determinujący warunki wynagrodzenia stosowane następnie wobec przejętych pracowników. Zważywszy, że wykonywane przed przejściem obowiązki w szkołach publicznych przez personel pomocniczy jednostek samorządu terytorialnego były podobne a nawet identyczne jak obowiązki wykonywane przez personel pomocniczy zatrudniony przez Ministero, staż nabyty u zbywającego przez członka przenoszonego personelu pomocniczego mógł zostać uznany za równorzędny ze stażem uzyskanym przez członka personelu pomocniczego posiadającego taki sam profil i zatrudnionego przed przejściem przez Ministero.

W konsekwencji Trybunał uznał, że jeżeli **przejście prowadzi do natychmiastowego zastosowania do przejmowanych pracowników układu zbiorowego obowiązującego przejmującego**, a warunki wynagrodzenia przewidziane w tym układzie są w szczególności związane ze stażem pracy, **prawo Unii sprzeciwia się, aby wynagrodzenie przejmowanych pracowników w stosunku do ich sytuacji bezpośrednio poprzedzającej przejście zostało znacząco obniżone** z uwagi na fakt, że staż pracy nabyty przez nich u zbywającego, odpowiadający stażowi pracy uzyskanemu przez pracowników przejmującego, nie został uwzględniony przy ich początkowym zaszeregowaniu w strukturach tego ostatniego. **Sąd krajowy powinien zbadać, czy w ramach przejścia, którego dotyczy postępowanie przed tym sądem, doszło do takiego obniżenia wynagrodzenia.**

Zważywszy, że przejście, którego dotyczy niniejsza sprawa, doprowadziło w innych sprawach wniesionych przez współpracowników I. Scattolon do wydania przez Corte suprema di cassazione (Sąd kasacyjny) wyroków, a następnie uchwalenia ustawy określającej w stosunku do ogółu przejętych pracowników zasady przejścia odmienne od zasad określonych w przytoczonych wyrokach, Tribunale di Venezia zmierzał również do uzyskania odpowiedzi na pytanie dotyczące zgodności tej ustawy z ogólnymi zasadami prawa, takimi jak zasada skutecznej ochrony sądowej i zasada pewności prawa.

Jako że kwestia ta została rozstrzygnięta w międzyczasie przez Europejski Trybunał Praw Człowieka (wyrok z dnia 7 czerwca 2011 r. w sprawie Agrati i in. przeciwko Włochom), Trybunał orzekł, mając na względzie odpowiedzi udzielone na pozostałe pytania prejudycjalne, iż nie jest konieczne dokonanie oceny sprawy w świetle ogólnych zasad prawa.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106